

VETENSKAPERNE IDKARE OCH VÄNNER

INBJUDAS ATT ÅHÖRA

DEN OFFENTLIGA FÖRELÄSNING,

HVARMED

PROFESSORN I MEDICINSK OCH FYSIOLOGISK KEMI

VID LUNDS UNIVERSITET,

D:R JOHAN ROBERT TOBIAS LANG, R. V. O.,

TILLTRÄDER SITT EMBETE,

TORSDAGEN DEN 16 SEPTEMBER 1875.

DRUCKAD SKRIFT:

DET FILOLOGISKA SEMINARIET I LUND, 1865—75.

LUND, 1875.

STENSKAFTET I DEN NORDEN

INOM HET FÖRSTÄD

PROFESSOR I HET FÖRSTÄD

JOHN KÖRNER

JOHN KÖRNER

JOHN KÖRNER

JOHN KÖRNER

JOHN KÖRNER

Vid den morgondagens högtidlighet, till hvars bevistande jag ödmjukligen inbjudit, kunna vi icke hoppas på närvaro af universitetets vördade KANSLER; men jag har glädjen att meddela det PROKANSLEREN lofvat öfvervara och leda vår fest.

Lärostolen i medicinsk och fysiologisk kemi har ingen lång historia vid detta universitet: han är allra först upptagen i föreläsningskatalogen för höstterminen 1862. Dess förste innehafvare, professorn och riddaren m. m. N. J. BERLIN flyttades till detta embete, den 2 Maj 1862, från professionen i kemi och mineralogi. Redan den 2 December 1864 erhöll professor BERLIN förordnande att vara ordförande i Kongl. Sundhetskollegium: hans lärareåligganden vid universitetet sköttes i flera år medelst vikariat. Sedan åter generaldirektören och kommandören m. m. N. J. BERLIN, den 5 December 1873, blifvit i nåder utnämnd till ordinarie ordförande i embetsverket, har hans akademiska plats, genom Kongl. Maj:ts utnämmande, den 16 sistlidne Juni, kunnat intagas af den lärare, som, alltsedan början af 1865, på ett särdeles förtjenstfullt sätt bestridt de till denna profession hörande undervisnings- och examens-åligganden i farmaceutisk och fysiologisk kemi, och hvars verksamhet inom embetets hela omfång universitetet motser med så grundade förhoppningar.

Om sin föregående lefnad har professor LANG meddelat följande:

Jag, JOHAN LANG, är född i Wisby d. 12 Juli 1833. Fadren: Johan Daniel Lang, Fabrikssidkare, Modren: Anna Lovisa Ödin. Efter att hafva genomgått Wisby Lärdomsskola och Gymnasium, blef jag student vid Upsala Universitet d. 25 Sept. 1850, förordnades till amanuens vid dervarande Laboratorium för allmän och åkerbruks-kemi 1855, hvilken befattning jag fortfor att sköta till 1863; aflade Philosophie Kandidatexamen d. 30 Jan. 1857 och promoverades till Phil. Dr. d. 5 Juni s. å.; utnämndes till Docent i kemi vid Upsala Universitet d. 11 Dec. 1860; företog såsom innehafvare af Berzelianska stipendiet en sex månaders utrikes resa år 1861; erhöll Bergstedtska legatet af Kongl. Vet. Soc. i Upsala 1862; utnämndes till Adjunkt i kemi vid Lunds Universitet d. 30 Nov. 1863; kallades till Ledamot af Kgl. Physiographiska Sällskapet i Lund d. 29 Nov. 1864; förordnades att bestrida de till professuren i Medicinsk Kemi hörande undervisnings- och examens-åligganden i Pharmaceutisk och Fysiologisk Kemi d. 31 Jan. 1865; hvilket förordnande alltsedan fortfarit, tills jag i nåder utnämndes till innehafvare af nämnda professur; kallades till Ledamot af Kongl. Vet. Akad. i Stockholm d. 16 Dec. 1867; företog 1870 på uppdrag af Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerskollegium en resa till Tyskland, Frankrike och Belgien; förordnades af Kongl. Maj:t d. 12 Oct. 1871 att vara ledamot i kommissionen för afgifvande af utlåtande om lämpligaste grunden för beskattningen af hvitbetssockertillverkningen inom riket; utnämndes till Riddare af Kongl. Wasaorden d. 19 Maj 1873; aflade Medicine Kandidatexamen vid Lunds Universitet d. 5 Dec. 1873; utnämndes till Professor i Medicinsk och Fysiologisk Kemi vid sagda Universitet d. 16 Juni 1875.

Utgifna skrifter:

Om salpetersyrliga salter. Akad. afhandling för philos. graden. Upsala 1857.

Kemisk-analytisk undersökning af Pyrosmalith, införd i Kgl. Vet. Soc. Årsskrift 1860.

Om några nya platinaoxidul fööreningar. Akad. afhandling. Upsala 1861.

Bidrag till kännedom om salpetersyrlighetens föreningar med enatomiga baser, införda i Kgl. Vet. Akad. Handlingar 1861.

Bidrag till kännedom om platinachlorurens dubbelföreningar, införda i Öfvers. af Kgl. Vet. Akad:s Förhandlingar 1861.

Om salpetersyrighetens föreningar med några platinabaser samt med ethylamin och tetramethylammoniumoxid, införd i Kgl. Vet. Akad. Handlingar 1864.

Några platinametallers chlorider i deras förhållande till salpetersyrliga salter, införd i Kgl. Vet. Akad:s Handlingar 1864.

Om hvitbetssockerbeskattningen inom tyska tullföreningen, Frankrike och Belgien. Lund 1873.

Bidrag till kännedom om gallsyrornas sönderdelningsprodukter. I: Historik. — Taurin och dess föreningar. — Chologlycolsyra. — Glycodyslysin. — Införda i Lunds Universitets Årsskrift 1874.

Inträdes-föreläsningens ämne är: *En öfversigt af den medicinska kemiens historia.*

Samlingen sker kl. 10 ³/₄ f. m. i Consistorii Academici sessionsrum, hvarifrån processjonen afgår kl. 11 till universitetets större lärosal.

Lund, den 15 Sept. 1875.

A. Th. Lysander,
Universitetets n. v. Rektor.

Om det filologiska seminariets i Lund grundläggning (1864—5) och tioåriga verksamhet (1865—75) samt om villkoren för dess bestånd *).

På 1860-talet framstod för universitetets lärare i de klassiska språken allt mer och mer såsom ett önskningsmål att inrätta en fackförening eller, allra helst, ett filologiskt seminarium. De åsyftade dermed att verka för större sjelfständighet i de klassiska språkens studium samt att leda och egga till filologisk sjelfverksamhet; alldenstund vid begagnande af det enda undervisningsmedel, universitetet af ålder inom detta fack till handa håller, nemligen åhörandet af föreläsningar, lärjungarne, som uteslutande förhålla sig receptivt, icke komma i tillfälle att lära känna sina produktiva anlag, än mindre få dem uppöfvade. Våren 1864 öfverenskommo lärarne i latinska språket och litteraturen om en "plan till fackförening för latinsk philologi"; hvilken plan uppsattes af dåvarande docenten CAVALLIN. Men innan denna plan hann att publiceras och utföras gick dåvarande professoren LINDER, hvilken förtjensten om upprättandet af härvarande filologiska seminarium hufvudsakligen och i främsta rummet tillkommer, i samråd med författaren af denna uppsats, om de mått och steg, som borde tagas för att vid universitetet grundlägga en stadigvarande, båda de klassiska språken omfattande, institution. Hoppet om inrättandet af ett filologiskt seminarium kom sålunda att på ett år uppskjuta verkställandet af

Förberedande åtgärder.

*) De faktiska uppgifterna grunda sig på offentliga handlingar och personlig kännedom. En af mig författad och, i förening med prof. C. A. VALBERG, under den 16 Dec. 1873, till Kansleren öfversänd redogörelse för den *klassiska* afdelningen intill nyssnämnda dag, har, då sådant kunnat ske, ordagrant begagnats. — Uppgifterna om *nordiska* afdelningen äro lemnade af dess föreståndare, prof. TH. WISÉN.

planen till en latinsk fackförening. Sommaren 1864 företog professor LINDER, med understöd af offentliga medel, en resa i Tyskland, hvarunder han besökte de filologiska seminarierna, om hvilkas verksamhet och inrättning han inhemtade noggrann kännedom. Med ledning deraf, hufvudsakligen efter mönstret af det filologiska seminariet i Göttingen*), utarbetade han i September s. å. det förslag till "stadga för det filologiska seminariet vid Lunds universitet", om hvars stadfästelse professorerna LINDER och LYSANDER ingingo med ansökan till kanslersembetet. Denna ansökan blef remitterad till Consistorium Academicum Majus i Lund, hvilket å sin sida infortrade Filosofiska Fakultetens utlåtande. I fakulteten förekom denna fråga den 21 Oktober (denna gång dock endast för att uppskjutas), 26 November och 7 December 1864. En stor del af Fakultetens medlemmar ansåg upprättandet af ett filologiskt seminarium icke öfverensstämmande med den frie anden i den akademiska undervisningen och vara "ett intrång på öfriga studiegrenar". Man klandrade isynnerhet de i stadgarnes §. 3 föreslagna premierna åt seminariets medlemmar: dessa premier vore "olämpliga", emedan de uteslutande tillerkändes seminariets medlemmar och sålunda vore att betrakta som "betalningar för att man der låte sig undervisa". Vid slutligen anställd votering blef emellertid — genom ordförandens utslagsröst — fakultetens beslut att tillstyrka förslaget. Detta beslut fattades den 7 December. Sedan Consistorium Minus den 17 Januari 1865 upplyst, att medel till det åt det föreslagna seminariet begärda anslaget funnes att tillgå, kom frågan till behandling i Consistorium Majus den 18 Mars 1865. Med en rösts öfvervigt föll der förslaget; och i memorial den 1 April s. å. afstyrkte Consistorium hos kanslersembetet inrättandet af ett filologiskt seminarium i Lund. Grunderna voro desamma, som redan i fakulteten blifvit anförda. Då således allt hopp om ett seminarium syntes vara ute, publicerade lärarne i latinska språket den 25 Mars 1865 sin "plan till fackförening för latinsk philologi" (Bil. A.). Denna förening hade hvarje vecka under lästerminerne sammankomster, ledda af adjunkten CAVALLIN och dåvarande docenten BRAUNE, intill Oktober s. å., då det filologiska seminariet, genom kanslersbref medgifvet att på försök inrättas under ett år, tillkännagaf sin snart börjande verksamhet.

Stiftelse.

Sistnämnda kanslersbref, som för år 1866 beviljade det begärda anslaget och "tillsvidare" fastställde de föreslagna stadgarne, är dateradt den 26 September 1865. Sedan dess har det filologiska seminariet, i kraft af ständigt förnyade tillståndsbref, oafbrutet intill nu fortsatt sin verksamhet, och dess stadgar, aldrig upphäfdade eller förändrade, fortfar att tills vidare gälla. I Oktober 1865 utgafvos desse af trycket

*) Denna äldsta inrättning i sitt slag stiftades redan 1737.

såsom "provisoriska stadgar för det filologiska seminariet", (Bil. B.). Mot slutet af höstterminen s. å. aflades de första profven för inträde i inrättningen.

Consistorium var redan i slutet af 1866 så mycket omständigt i sin mening om det filologiska seminariets betydelse, att det den 4 December enhälligt tillstyrkte anslag för tvenne samfälda år, 1867 och 1868. Sistnämnda år, äfvenledes den 4 December, då fråga om en utvidgning af seminariets verksamhet till de nordiska språken behandlades i Consistorium, afgafs ett enhälligt utlåtande, hvarigenom till och med ett ampelt erkännande tilldelades den nya inrättningen. "Med ledning", heter det, "af den erfarenhet, som redan vunnits af det filologiska seminariets fördelaktiga inflytande på språkstudierna, anser Consistorium det vara af vikt att det hittills utgående anslaget förnyas, och finner det jemväl vara nyttigt och önskvärdt", att seminariets verksamhet utsträcket till de nordiska språken. Anslagets förnyande tillstyrktes alltså för de två närmast följande åren, 1869 och 1870. Den 29 Oktober 1870 tillstyrkte Consistorium, likaledes enhälligt, prolongation af anslaget för åren 1871 och 1872. Ofvannämnda hemställanden af Consistorium biföllos genom Kanslersbrefven den 19 December 1866, den 15 December 1868 och den 14 November 1870. Den 18 Januari 1873 tillstyrkte Consistorium, liksom förut, anslagets förnyande för tvenne år. Detta förnyande beviljades genom kanslersbrevet den 31 samma månad för löpande år. På ytterligare enhälliga tillstyrkanden af Consistorium, den 28 Jan. och 23 Dec. 1874, har kanslern dels, genom bref af den 25 Februari 1874, beviljat vanligt årsanslag, dels, i skrifvelse af den 15 Januari d. å., medgifvit klassiska afdelningen att besparade medel från föregående års anslag skulle, under åren 1875 och 1876, få användas till premier.

Under den tid, som förflutit från seminariets öppnande hafva föreståndarne för den grekiska afdelningen varit: dåvarande professoren LINDER 1866, 1867, 1868, 1869 Febr.—April samt 15 Okt.—Nov.; dåvarande docenten MELANDER 1869, 15 Sept.—15 Okt. samt 1870, Febr.—Maj; professor VALBERG 1870 Sept.—10 Nov., 1872 samt 1873 och vårterm. 1874; adjunkten CAVALLIN 1871 samt höstterm. 1874—1875. De grekiska dissertationerna hafva, flere terminer, under ordinarie afdelningsföreståndares frånvaro, blifvit ventilerade under professor LYSANDERS ledning. Den latinska afdelningens föreståndare hafva varit professor LYSANDER 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1874, 1872 samt vårterm. 1873; adjunkten CAVALLIN höstterm. 1873 och 1874, samt docenten ZANDER vårterm. 1875.

Nedanstående tabell meddelar en öfversigt öfver antalet af de studerande, hvilka såsom medlemmar, exspektanter eller åhörare deltagit i seminariets öfningar under åren 1866—1875.

Anslag.

Föreståndare.

Deltagarnes antal.

		Medlem-	Exspek-	Åhörare.	Summa.
		mar.	tanter.		
Vårterminen	1866	2			2
Höstterminen	1866	2			2
Vårterminen	1867	5			5
Höstterminen	1867	5		2	7
Vårterminen	1868	5		4	6
Höstterminen	1868	5		5	10
Vårterminen	1869	5		2	7
Höstterminen	1869	5		7	12
Vårterminen	1870	3	4	4	8
Höstterminen	1870	5		3	8
Vårterminen	1871	5		4	6
Höstterminen	1871	5		3	8
Vårterminen	1872	4		2	6
Höstterminen	1872	3		3	6
Vårterminen	1873	3			3
Höstterminen	1873	4	4		2
Vårterminen	1874	2		3	5
Höstterminen	1874	4		2	6
Vårterminen	1875	5		2	7
Åren 1866—75		23	4	45	39

Anmärkningar. Som kursen är tvåårig, ingå ofta samma personer i lärjungeantalet från den ena terminen till den andra; liksom samma person, allt efter befordran, kan den ena terminen vara upptagen såsom åhörare, den andra såsom exspektant, den tredje såsom medlem; endast sista raden angifver antalet af olika personer, som, upptagne under de högsta kategorier, till hvilka de kommit, begagnat sig af seminariets öfningar. Antalet af ordinarie medlemmar får icke öfverstiga 5 (se stadgarnes §. 7). Bland åhörare äro endast de ständige upptagne, d. v. s. sådana, som under hela terminen bevistat öfningarna och deltagit i förhandlingarna: de som endast några gånger infunnit sig eller varit alldeles passiva, äro icke räknade. Till 12 af medlemmarne, hvilka fullständigt och nöjaktigt genomgått sin kurs af 4 terminer, hafva, i enlighet med stadgarnes §. 11, betyg blifvit utfärdade.

Premier. Om de premier, som kunnat utdelas (§. 10, jfrd med §. 3) ha terminligen tillkännagifvanden lemnats universitetets Kansler, konsistorium och filosofiska fakulteten (jfr. §. 15).

Öfningarna höllas under år 1866 i föreståndarnes enskilda bostäder, utom disputationernas ventilering, som försiggick på auditoriet n:o 2. Under 1867 begagnades till samtliga öfningar auditoriet n:o 2, vårterminen 1868—vårterminen 1869 hyrda rum i enskilda hus. Från och med höstterminen 1869 har i akademiska ränteriets byggnad ett rum varit åt seminariet upplåtet. Rummets ändamålsenliga möblering bestreds af universitetets medel.

De böcker, som inköpts till seminariet, äro upptecknade i de särskilda afdelningarnas kataloger, hvilka alltid hållas tillgängliga å lokalen. Den öfverste af medlemmarne tjänstgör som bibliotekarie. Honom är vården om böckerna anförtrödd. Det åligger honom ock att utlemna böcker till låns och att emottaga de utlånta böcker, som åter inlemnas. Utlemnandet och inlemnandet antecknas i dertill inrättade böcker. Så ofta ny bibliotekarie antages (hvilket måste inträffa åtminstone en gång under två års förlopp), sker inventering af boksamlingen. Tillträdande bibliotekarie förbinder sig skriftligen att ansvara för de böcker, han i sin vård emottager; afträdandes décharge består deri att han af föreståndaren återfår sin förbindelse. Bokinköpen hafva i främsta rummet rättat sig efter lärjungarnes behof af hjälpmedel för öfningarna inom seminariet och för de undersökningar, till hvilka deras under arbete varande athandlingar ledt dem. Om dessa studier vittnar också boksamlingen, icke om en planmessig anläggning af ett filologiskt bibliotek, hvartill icke heller årsanslagets belopp kunnat gifva någon förhoppning. Med tiden torde dock, äfven på detta sätt, en liten samling af klassiska auktorer i kritiska editioner och af språkvetenskapliga hufvudverk kunna uppstå.

De kritiskt exegetiska öfningarna hafva haft till föremål:

Vårt. 1866 *Platonis Cratylus*. — *Horatii Carminum* lib. I.

Höst. 1866 *Hesiodi Theogonia*. — *Livii* lib. I.

Vårt. 1867 *Thucydidis de bello Peloponnesiaco* lib. II. — *Horatii Carminum* lib. I.

Höst. 1867 *Poetæ elegiaci Græci*. — *Livii Histor.* lib. I.

Vårt. 1868 *Xenophontis Historia Græca*. — *Vergilii Aeneidos* lib. I.

Höst. 1868 *Sophoclis Antigona*. — *Taciti Annal.* lib. II.

Vårt. 1869 *Platonis Theætetus*. — *Horatii Carminum* lib. II.

Höst. 1869 *Euripidis Hecuba*. — *Cic. de fin. bon. et mal.* lib. I.

Vårt. 1870 *Herodoti Histor.* lib. II. — *Catulli Carmen* LXIII.

Höst. 1870 *Theocriti Idyllia*. — *Cic. de natura Deorum*.

Vårt. 1871 „ — „

Höst. 1871 *Lysiae Orationes*. — *Horatii Epistolæ*.

Boksam-
ling.

Kritiskt
exegetiska
öfningar.

Vårt. 1872 *Lysiae* Orationes. — *Horatii* Epistolæ.

Höstd. 1872 *Aeschyli* Prometheus. — *Livii* Histor. lib. XXI.

Vårt. 1873 „ „ — *Propertii* Elegiæ.

Höstd. 1873 *Aristotelis* de arte poetica liber. — *Cic.* de fin. bon. et mal. lib. II.

Vårt. 1874 *Sophoclis* Ajax. — *Plauti* Trinummus.

Höstd. 1874 *) — *Terentii* Hautontimorumenos.

Vårt. 1875 *Demosthenis* Olynthiacæ. — *Horatii* de arte poetica liber.

Öfningarna ha i allmänhet upptagit två timmar, hvarje gång: stundom har dock en betydlig del af den tredje timmen erfordrats. Moderatorerne ha sökt vaka der-
öfver att allt viktigt, hvartill texten gifvit anledning, dragits under diskussion: de ha icke tillåtit att en enda viktig fråga af grammatisk, textkritisk, exegetisk, arkeo-
logisk, historisk, litteratur-historisk, mytologisk eller metrisk natur undandroge sig
uppmärksamheten, utan påpekat densamma, när lärjungarne någon gång lemnat den
å sido. Nödvändigt ha de också ansett vara att till rätta spåret återföra diskussio-
nen, när hon någon gång råkat på afvägar, t. ex. urartat till käbbel och ordrytteri,
sväfvat långt ut ifrån ämnet, gifvit sig in på fåfängliga spörsmål, sökt med vidlyftiga
citats bemantra bristen på eget innehåll**), eller när den bättre insigten, illa under-
stödd af sin egares fyndighet eller försvarad af en mindre öfvad latinsk tunga, hållit
på att ligga under för sofismer och munvighet. För öfrigt har moderatören ansett råd-
ligast att låta samtalet oafbrutet fortgå. Det har mera tillkommit honom att söka i
samtalet indraga tiggande åhörare än att själf ingripa deri. Genom för tidigt uttalande
af lärarens mening skulle auktoritetstro lätt få insteg i undersökningar, hvilkas hela
nytta hvilar derpå att de äro frukter af själfständig tanke och pröfning***). Först
när de unge tycka sig ha stannat vid ett tillfredsställande resultat, vidtager mode-
ratorns åliggande att säga sin mening. Dock bör denna icke framsättas som auk-
toritet. Hvad han säger bör ansluta sig till den föregående undersökningen. Han
bör pröfva det sätt hvarpå undersökningen försiggått, de grunder på hvilka resultatet
stöder sig, antingen han har för afsigt att genom nya rön och anmärkningar be-

*) Till följd af prof. VALBERGS sjukdom och fränfalle inskränktes, under denna termin, verksamheten på den grekiska afdelningen till disputationsöfningar.

**) Anföranden från nutida språk — såvida citaten icke varit mycket korta — ha i allmänhet ansetts otillständiga. Blott när föredraganden i själfständigt latinskt språk omsatt en modern författares tankar, har det varit välkommet.

***) I konsistorium, den 18 Mars 1865, uttalades farhågan, att seminariet skulle "införa skolans dogmatiska lärometod i stället för universitetets kritiska". Seminariet har dock städse arbetat i motsatt riktning. Det skulle annars, helt visst, förfelat sitt ändamål och varit — hvad man för tio år sedan var benägen att hålla det för — en förderlig inrättning.

kräfta denna undersökning och dess resultat, eller att ställa frågan i bättre belysning och skärskåda henne från en högre synpunkt, eller slutligen — hvilket mer än en gång händt i seminariet — att underkänna halten af hela förfaringssättet och, med antydning af den sida hvarifrån lösning möjligen kan vinnas, påbjuda ämnets återupptagande under nästa sammanträde. När ännu vid diskussionens slut stridande åsikter stå oförsonta mot hvarandra, har moderatoren att pröfva alla parternas grunder, att skipa rätt dem emellan och, om möjligt, föra dem till enhet på grundvalen af en mera omfattande kunskap. Mäktar han det ej, är det bättre att undersökningen stannar i tvifvel än att auktoritetstro påtrugas någon. Skulle åter lärjungarne låta hänföra sig af grundlös tvifvelsjuka, så att de, utan behörig granskning, förklara något af filologiens säkra resultat för obestyrkt, åligger det läraren att på goda grunder öfvertyga dem om deras misstag; men å andra sidan må han icke så envist förfäkta någon mening, att han icke med välbehag upptager alla grundade motskäl eller, om sådan bevisning vid något tillfälle skulle förebringas, kan låta sin egen mening vackla eller falla. Hvad lärjungarne af sig sjelfve kunna finna bör han med glädje se och under beröm erkänna: deras grundlighet och själfständighet bära honom vitsord om rätt utöfvande af hans uppfostrarekall. — Att afbryta diskussionen med rättelser af lärjungarnes latintalande har man ansett skadligt: derigenom bringas samtalet till stockning, och latinen blir nästan aldrig bättre. Felaktigheterna härleda sig oftast från intet annat än tillfälliga missäguingar eller anakolutiska språng från en påbegynt konstruktion, hvilka man ofta är i tillfälle att iakttaga äfven hos dem som tala sitt modersmål. Då slika fel icke förskrifva sig från okunnighet, utan från bristande uppmärksamhet, rättas de vanligtvis af den felandes egen eftertanke: helt säkert sker detta, när han efter slutad öfning göres uppmärksam på sin ovana. När åter ledaren af öfningarna märker att felaktigheter och olatinska ordalag hota att bli stående uttryck hos någon af medlemmarne, och ännu mer, om andra medlemmar skulle under samtalet tillegna sig dessa afvikelser från riktigt latinskt språkbruk, bjuder omtanken om seminariet, hvori intet oskick må inrita sig, att han oförtöfvadt ingriper med sin rättelse.

I dessa, liksom andra, hänseenden har en sant vetenskaplig och human ande fastställt det pädagogiska rättesnöre, hvilket seminariets föreståndare sökt att följa. Sjelfuppfostran, bevakad af noggrann uppsigt och välvilligt underlättad af mögnare erfarenhet, har varit den ledande tanken i seminariets öfningar.

Detta ändamål kunde icke vinnas, om seminariet liksom föreläsningarna utan anmälan och fordringar (§. 8) stode öppet för alla, äfven för sådane, som icke egde någon längre erfarenhet af det sätt, på hvilket akademisk undervisning meddelas (§.

Förhållande till den öfriga undervisningen och till

andra studiegrenar.

7) *). Heller icke, om öfningstiden vore alltför knapp, eller om det stode deltagare fritt att genom uteblifvande från öfningar hvilkas inflytande på honom äro beräknade och genom försummelse af sjelfverksamhet afskära för metoden nödvändiga länkar (§. 9). I denna metodens stränghet ligga seminariets, första tiden af dess tillvaro så illa beryktade, "skoltvång" och "skrånatur", i motsats mot hvilka föreläsningarna — med sina blotta väckelser till och exempel på vetenskaplig sjelfverksamhet, obehöfliga att dagligen mottagas — samt fackföreningarna — upprätthållna genom frivilliga bidrag af framstående medlemmar och, liksom föreläsningarna, af mängden blott fordrande intresse att följa med — representera "universitetets och studiernas frihet". Så vida är dock seminariet en "fri akademisk" inrättning att det är enhvar obetaget att när som helst utträda. Och enär seminariet visat sig ganska verksamt att bibringa sjelfkännedom, hafva alla, som kommit in blott för premiernas skull eller upptäckt att de icke passade för detta slags verksamhet, snart lemnat inrättningen: föreståndarne ha aldrig tvungits att utfärda lägre vitsord för skicklighet och flit än "med nöje godkänd"; de ha heller aldrig behöft tveka vid utdelandet af sina premier, då aldrig någon stått ut med trycket af egen ovärdighetskänsla under ens de arbeten, som en enda termins ledamotskap pålade.

Fritt har det också varit för hvar och en att, äfven utan begagnande af seminariet, sträfvat till de högsta betyg i grekiska och latin; och fakultetens examensprotokoll visa att denna sträfvän lyckats för åtskilje. Å andra sidan och ehuru seminariet visat sig vara den säkraste förberedelse till examen i klassiska språk, ha dock icke alla dess alumner eröfrat de högsta examensbetygen i grekiska och latin. Seminariet har således i ingen mån lagt band på studiernas frihet.

Att det åter skulle göra "intrång på öfriga studiegrenar", är en betänklighet som man numera aldrig hör uttalas. Så solidariskt förbundna äro alla studiegrenar vid ett universitet, att goda exempel af flit och framgång inom studerande af ett särskildt fack lifvar och upprätthåller en god ande inom de öfriga. Och om ett särskildt studium vinner "större fördelar än andra", har sådant endast till följd att dessa andra skynda att tillägna sig motsvarande eller till och med ännu större.

Premiutdelningens betydelse och verkan.

Seminariets ändamål skulle också, enligt exempel från utlandet, vara svårt att uppnå, om premierna saknades. "Premier" är en något oegentlig benämning, som endast bibehålles i brist på en mera träffande, för hvilken hon kan ge vika. De s. k. premierna äro egentligen materiella garantier därför att medlemmarne under

*) Helst det tränga hemarbetet för seminariet, efter upptagandet deri, vanligen hindrar medlemmarne att flitigare bevista föreläsningarna.

terminer, då deras tid så betydligt (4 eller 5 hela dagar af veckan) upptages af arbete för den utbildning, seminarium afser att gifva dem, icke skola dragas åt andra håll: de andliga omedelbara garantierna för deras framgång under samma tid äro, såsom ofvan är nämndt, att de ega ett visst mått af skicklighet och gjort bekantskap med akademisk undervisning. Det s. k. premiet "lemnas under arbetets fortgång till dess lättande och fullföljande" *). Så vida är benämningen "premier" passande, att dessa anslag uttrycka föreståndarnes belåtenhet med de unges dittills nedlagda arbete på egen utbildning: i motsatt fall indragas dessa "belöningar". Benämningen "premier" har deremot ingen motsvarighet i dessa anslag, om vi deri inlägga begreppen belöning för afslutad kurs, för den skicklighet som ådagalagts genom examen eller annat lärdomsprof eller inlärandet af pensa. Under detta antagande vore det en orättvisa — skarpt framhållen i filosofiska fakultetens protokoll **) — att premierna icke skulle vara åtkomliga för den framstående förtjensten, hvarhelst den än vore vunnen eller förefunnes, att den icke skulle utsträckas till examenstagare, disputer, utmärkte medlemmar af fackföreningarna, o. s. v. Seminariets premier äro dock icke betalning för verkställt arbete, utan medel till vinnande af arbetstid. Men, det oaktadt, kunna de icke föras under alldeles samma synpunkt, som universitetets stipendier. Dessa utdelas visserligen för flit och skicklighet. Flit och skicklighet äro likaledes ett af villkoren för erhållande af seminariets premier. Men i seminariet är det mindre deltagarnes lärdom som belönas, än sjelfva arbetssättet. De detaljundersökningar, seminariets medlemmar under strängt arbete verkställa, göra icke anspråk på att lägga något nytt till vetenskapens förråd: det är sjelfva vägen till detta framtidsmål, seminariet lärar dem känna; därför måste de nästan uteslutande visa sin skicklighet i sträfvandet att göra dessa undersökningar i enlighet med tidens högsta vetenskapliga fordringar. Till deras härunder ådagalagda större eller mindre kunskapsförråd tages blott i andra rummet hänsyn; ty deras utbildning i seminariet afser icke i första rummet förökandet af deras kunskaper, utan rätta användningen i vetenskapens tjänst af de kunskaper, de redan förvärfvat. Stipendiatens "skicklighet" deremot är närmast bedömd efter hans lärdom, de kunskaper och vitsord om kunskaper, som han samlat. För tilldelandet af stipendium talar ofta "behofvet" i första rummet. Ingen kan deremot på grund af medellöshet undfå seminariets premier. Emellertid ha de hitintills sällan tillfallit sådana studenter, som man kunnat kalla bemedlade. Vanligtvis hafva de i likhet

*) Prof. LINDER till filosofiska fakultetens protokoll, den 7 December 1864.

**) Af den 26 Nov. och 7 Dec. 1864.

med stipendierna, tjenat att underlätta sina innehafvares lefnadskostnad, att betria dem från mången timlektion åt skolynglingar och att bestrida nödtorftigt bokinköp. Äfven när de kommit någon bättre lottad till del, ha de varit behöfliga för anskaffande af det betydliga bokförråd, öfver hvilket en filologiens idkare måste förfoga, och hvilket det är förenadt med stor möda och tidsspillan att, för hvarje särskildt studiemål, genom lån skaffa tillsammans. Genom premierna ha, i korthet sagdt, seminariets medlemmar materiellt satts i tillfälle att studera på det sätt, seminariet kräfver — något, som man endast genom missförstånd kunnat anse vara "i harmoni med nutidens *materialistiska* syften".

Deltagarnes klasser, normala antal, pligter.

Sammanvaran i seminariet af äldre deltagare (de ordinarie medlemmarne) med nykomne (exspektanter och åhörare) har visat sig gagnelig. De äldre och uti latintalande öfvade deltagarne ha städse dragit försorg derom att de nykomnes vanligtvis alltför stora själfstillit och dogmatiska tvärsäkerhet blifvit kritiskt nedbrutna, under det att öfningarnas ledare tillsett att kritiken icke skulle urarta till öfversitteri, eller ungdomsmodet genom lidna nederlag skulle omstämmas till försagdhet och misströstan. Å andra sidan ha de nykomne alltid tillfört inrättningen nya anlag och krafter, i särskilda riktningar, och ingjutit nytt lif i arbetet.

Efter de olika anlag och önsknningar, som i seminariet varit herrskande under olika tider, har man ock företrädesvis rättat valet af de klassiska skrifter, som granskats, liksom samma böjelser gjort sig gällande under disskussionen, i det att det ena året något särskildt slag af ämnen med märkbart större förkärlek behandlats, än ett annat år varit fallet.

De äldre och yngre element, som i filologiska seminariet bildat terminens eller årets uppsättning, hafva alltid snart sammansmält till ett, för gemensamma ändamål, enigt arbetande sällskap, och en god kamratskapsande har alltid utmärkt inrättningens alumner.

Det är i högsta grad önskvärdt att förne medlemmar, äfven om de fått afgångsbetyg från inrättningen, dock besöka seminariet. Under senare tider har man haft att glädja sig åt några sådana besök: de borde i själfva stadgarne läggas deltagarne på hjertat såsom en framtida pligt. Om än de förne deltagarne icke mera kunna räknas som medlemmar och erhålla premier, torde den nytta, deras deltagande kan tillskynda inrättningen, vara dem belöning nog. Ty om det än aldrig må tillåtas dem att direkt undervisa eller vara exegetiskt föredragande, äro den kritiska hållning och det öfvade uttryckssätt, de kunna bringa in i disskussionen, till väsendtligt underlättande af ledarnes möda.

De ordinarie medlemmarnes antal är högst fem (§. 7). "Antalet *fem* hafva vi bestämt därför att, efter beräkning af hittills varande förhållanden, man kan antaga att i medeltal fem ynglingar under hvarje triennium studera de klassiska språken med afsigt att göra dessas studium till sitt jemförelsevis hufvudsakliga" *). Beräkningen har visat sig hålla streck, och antalet synes vara lagom. Ett större skulle man, för Lunds universitet, kunna anse som en öfverproduktion af klassiske filologer. De terminer, som uppvisa ett fullt antal ordinarie medlemmar (= 5) samt 2—4 deltagare af andra kategorier, så att ersättning kan påräknas för afgående medlemmar — således i allt: 7—9 deltagare — anse vi följaktligen uppvisa normalsiffrorna. Tolf deltagare, hvilket antal seminarium hade 1869, är, efter vårt förmenande, något för mycket. Vid ett så stort antal komma icke heller alla åt att, som önskligt är, hvarje gång deltaga i samtalet.

Den nuvarande lokalen, som är trång (icke fullt 8 alnar i längd, 7 alnar i bredd), och hvars yta till betydlig del upptages af boksamlingen och af bord för dess begagnande, kan näppeligen inrymma ett större tillopp af besökande. Då emellertid, gång efter annan, försök blifvit gjorda att få lokalen upplåten åt större fackföreningar **) och att der inhysa samlingar, som tillhöra andra läroämnen, men sådant omöjligt låter sig göra utan till förfång för inrättningen, borde dylika försök reglementariskt motas.

"Exspektanterne" må man icke föreställa sig som äldre deltagare: de äro nykomlingar, som aldrig fått "vänta" länge på befordran till ledamotskap. De äro vanligtvis, i sin ordning, föredragande vid de exegetiska öfningarna.

Åhörarne ha också ofta varit "föredragande". De deltaga i diskussionen, der-till förmanade vid sjelfva inträdet, och äro således icke, flera öfningskvällar efter hvarandra, endast stumme åhörare. Af att uteslutande höra på skulle de föga lära i det filologiska seminariet: de skulle blott i tysthet göra fåkunniga anmärkningar, hvilka aldrig kunde vederläggas och följaktligen skulle vilseleda dem; framför allt skulle de tro sig kunna både framställa och behandla frågorna bättre än de samtalande, hvilket antagande visar sig vara en villa, så snart desse åhörare få ordet. — För deras egen nyttas skull, ålägges det äfven åhörarne, vid inträdet, att bevista alla, eller åtminstone de flesta, öfningarna. De, som i seminariet blott gifva gästroler,

*) Prof. LINDER i ofvan anförda protokoll.

**) Det filologiska seminariet kan icke bo tillsammans med någon annan akademisk inrättning utan att dess medlemmars fria tillträde till boksamlingen, utom öfningsstimmarne, inskränkes eller upphäfves.

tålas der lika litet som de "stumme": intetdera slaget är heller upptaget i åhörarnes-kolumn på den tabell öfver deltagarne, hvilken ofvanför är meddelad.

*Vidgade
syften.*

Att seminariet är för de klassiska språkstudierna en vida mera fruktbringande inrättning än en fackförening, erkännes utan tvekan. Men, äfven i sin lösare sammanhållning och med sitt rhapsodiska val af ämnen, har fackföreningen vissa fördelar framför seminariet. Det senares verksamhet består uteslutande af kritiskt-exegetiska öfningar och disputationer. I seminariet kunna icke förekomma några fristående föredrag: längre tal på Latin, fria försök i latinsk skaldekunst, lefnadsteckningar af förtjente filologer o. m. d. Alla skriftliga alster af svensk framställningsförmåga äro, till följd af inrättningens natur, derifrån uteslutna, om de hafva än så mycket filologiskt intresse, och om de ämnen, som de beröra, äro af aldrig så mycken nytta för språkvetenskapens ämnesvenner att lära känna och behandla: t. ex. öfversättningar på modersmålet från klassiske skalders, referat af språkvetenskapliga afhandlingar, samtal om nyss utkomna filologiska arbeten och bedömande af desamma, m. m. Men allt sådant kan bli föremål för fackföreningens förhandlingar *). Ja, seminariet med sin bestämdt utstakade terminsplan, måste för särskilda tillfällen bortvisa alla ämnens behandling, hvilka icke stå i sammanhang med den text som tolkas eller de disputationer som ventileras — och det änskönt samma ämnen två eller tre år tillförne fallit inom seminariets verksamhet. När alltså föredrag eller diskussion af dylika ämnen anmälts för afdelningsföreståndarne, borde desse till lämplig tid och lokal utlysa ett allmänt sammanträde af filologiens idkare och vänner, vid hvilket svenska språkets användning vore lika berättigad som latinens. Genom ett stadgande i denna riktning föränlätas seminariet att en och annan gång omedelbart verka på hela kretsen af dem, i hvilka samma vetenskapliga intresse lefver.

Stadgarnes §. 2 har befunnits olämplig. Denna §. har alltför mycket bundit seminariets verksamhet vid professors-embetena i Grekiskan och Latinen: de "ordinarie professorerne" göras nemligen ansvarige för upprätthållandet af seminariets verksamhet. Utom den uppoffring af tid och arbete, hvilken sålunda företrädesvis lägges på professorerne, hotas desse med pekuniär förlust, när i en framtid, vid inträffande förfall för professorerne att leda seminariets öfningar, deras vikarier kunde få lust att göra anspråk på betalning. — Det är klart att stadgandet bör göra samtliga universitetets lärare i klassiska språk ansvarige för upprätthållandet af seminariets verksamhet samt att den enda ersättning derför, hvartill ordinarie akademisk

*) Se den i bilagan A meddelade "Planen till fackförening för latinsk Philologi".

lärare bör vara berättigad, är befrielse från en timmes offentlig föreläsning i veckan, under den tid han tjänstgör vid seminariet.

Medlemmarnes skriftliga arbeten, upptagna efter teminer, ha varit följande:

Dissertationer.

Vår-Terminen 1866.

Olof Jacobi, Gb. — In satiras Horatianas observationes.

S. E. Melander, Sm. — Observationes in nonnullos locos libri illius Xenophontei, qui Memorabilia Socratis inscribitur.

Höst-Terminen 1866.

S. E. Melander, Sm. — De rebus quæ Romanorum antiquissimæ traduntur. Pars prima.

P. G. Eklund, Sc. — De verbis *interest* et *refert* brevis disputatio.

Vår-Terminen 1867.

S. E. Melander, Sm. — De rebus, quæ Romanorum antiquissimæ traduntur. Pars altera.

P. G. Eklund, Sc. — Argumentationum quarundam Socraticarum expositio.

V. P. Jung, Gb. — De ultimo capite Cyropædiæ Xenophontis.

N. W. A. Jönsson, Sc. — De primis quattuor Æneidos versibus.

P. J. Oséen, Sm., Cand. Phil. — De enuntiationibus temporalibus et causalibus, quæ in Odyssea per *ἐπεὶ*, *ὅτε*, *ὥς*, *ὅφρα* iisque propinquas particulas inferuntur.

Höst-Terminen 1867.

S. E. Melander, Sm. — De anacoluthis Herodoteis.

V. P. Jung, Gb. — De Horati Flacci Carm. XXVIII libri I.

N. W. A. Jönsson, Sc. — De iis Iliadis locis, in quibus brevis syllaba in arsi producta invenitur.

P. J. Oséen, Sm., Cand. Phil. — Nonnulla quæ de sermone Taciteo, qui in annalibus est, animadvertenda videntur.

S. J. Cavallin, Sc. — De particulis *en* et *ecce* observationes nonnullæ.

Vår-Terminen 1868.

V. P. Jung, Gb. — Adversaria in Aristotelis *περὶ ποιητικῆς* librum.

N. W. A. Jönsson, Sc. — De Gerundio et Gerundivo Latinorum.

S. J. Cavallin, Sc. — De forma mediali apud Homerum.

A. M. Malmström, Sc. — De Cebete ejusque Tabula.

C. M. Zander, Sm. — De poetis epicis Romanorum.

Höst-Terminen 1868.

V. P. Jung, Gb. — De clade a Quinctilio Varo anno nono p. Ch. n. accepta commentatio.

N. W. A. Jönsson, Sc. — De grammatica Constantini Lascaris Græca.

S. J. Cavallin, Sc. — De prolepsi adjectivi apud Vergilium.

A. M. Malmström, Sc. — De casibus latinis.

C. M. Zander, Sm. — De Xenophontis Oeconomico.

Vår-Terminen 1869.

S. J. Cavallin, Sc. — De versibus 1485—1581 fabulæ illius, quæ Phoenissæ inscribitur, recte constituendis.

- A. M. Malmström*, Sc. — De genetivo nominum secundæ declinationis apud Homerum.
C. M. Zander, Sm. — De anacoluthis, quæ sunt in Ciceronis de Finibus libris.
F. Laurell, Gb. — De enunciationibus explicativis apud Homerum.
J. L. Hellerström, Sm. — Forma Lucretiana (lib. I vs. 70) *inritat* præsens an perfectum sit habenda, quæritur.

Höst-terminen 1869.

- A. M. Malmström*, Sc. — Punica Plautina.
C. M. Zander, Sm. — De epanalepsi Homerica.
F. Laurell, Gb. — De genetivo apud Horatium. Pars prior, quæ est De origine singulorum casus genetivi usuum apud Latinos.
J. L. Hellerström, Sm. — De verbis contractis apud Homerum.
H. Horn, Calm. — De vita moribusque veterum Romanorum, ut Pompejis eos cognoscere possumus, observationes nonnullæ. I: Funus.

Vår-Terminen 1870.

- J. L. Hellerström*, Sm. — De vita Claudii Cæsaris.
H. Horn, Calm. — Τυρταῖ Υποθήκη I, latinis versibus reddita annotationibusque instructa.
P. Johnsson, Sc. — De Satura Menippea.

Höst-Terminen 1870.

- H. Horn*, Calm. — De ludis funebribus Romanorum.
H. Billing, Sc. — De oratione Sallustiana.
P. Johnsson, Sc. — De duali numero apud Homerum. Pars prima.
A. M. Jernell, Verm. — De vi atque usu particulæ ἀπα apud Homerum.

Vår-Terminen 1871.

- P. Johnsson*, Sc. — De Octavia prætexta.
A. M. Jernell, Verm. — De exilio Ciceronis.
P. Molhem, Sc. — De dea Carmenta.
H. Horn, Calm. — De vi et usu particulæ ὥς apud Theocritum.
H. Billing, Sc. — Quæstionum Theocritearum particula.

Höst-Terminen 1871.

- P. Johnsson*, Sc. — De duali numero apud Homerum. Pars altera.
A. M. Jernell, Verm. — Quæstionum Lysiacarum capita duo.
P. Molhem, Sc. — De augmento Homérico.
S. Linde, Sc. — De discrimine satirarum et epistolarum Horatianarum.
A. Ohlson, Sc. — Enallage numeri exemplis, ex Horatio maxime sumptis, illustrata.

Vår-Terminen 1872.

- A. M. Jernell*, Verm. — De elocutione scriptoris belli Hispaniensis.
P. Molhem, Sc. — De Fabula Ius.
S. Linde, Sc. — Commentatio critica de locis nonnullis orationis tertiæ decimæ Lysiae.
A. Ohlson, Sc. — De Theramene.

Höst-Terminen 1872.

- P. Molhem*, Sc. — De ratione ac consilio fabulæ Aeschyleæ, quæ Prometheus inscribitur.

S. Linde, Sc. — De Cornelia Propertiana (lib. IV eleg. XI).

A. Ohlson, Sc. — De interregno Romano, antiquissimis civitatis temporibus inito.

Vår-Terminen 1873.

S. Linde, Sc. — De similitudinibus Homericis.

A. Ohlson, Sc. — De libello, qui vulgo fertur Xenophontis de re publica Atheniensium quæstiones.

E. Peterson, Sc. — De dialogo L. Annæi Senecæ, qui inscribitur ad Gallionem de Vita Beata, quæstiones criticæ.

Höst-Terminen 1873.

E. Peterson, Sc. — De capite XXVI Aristotelis de arte poetica libri, quod vulgo dicitur *περὶ προβλημάτων καὶ λύσεων*, quæstiones.

Vår-Terminen 1874.

H. Anderson, Sm. — De rebus scenicis in Sophoclis Ajace.

E. Peterson, Sc. — De particulæ, quæ est *quum*, apud Cornelium et Sallustium usu.

Höst-Terminen 1874.

E. Peterson, Sc. — De carmine excubitoris, a quo incipit Agamemno Æschylea, recte interpretando.

H. Wranér, Sc. — De correlati omissione in Xenophontis commentariis.

T. O. J. Rönström, Sc. — De anapæsto versuum Terentii fabularum.

H. Anderson, Sm. — De locis nonnullis saturæ VI libri II Horatii.

Vår-Terminen 1875.

T. O. J. Rönström, Sc. — De nonnullis anacoluthis fabulæ Sophoclis, quæ inscribitur *Œdipus Tyrannus*.

N. M. Flensburg, Sc. — De Horatii ad Pisones epistola.

Disputations-öfningarna ha blifvit ledda efter samma grundsatser, som de kritiskt-exegetiska öfningarna. Sedan uppsatsens innehåll blifvit kritiskt behandladt, har granskningen sträckt sig till dess latinska framställningsform. Uppsatsernes ämnen bestämdes alltid af författarnes fallenheter, specialstudier och önsknigar.

Stadgan af 1853 för filosofisk kandidat-examen uppmuntrade till fackstudier. Derför, såsom ofvanstående tabell (sid. 4) visar, steg antalet af seminariets medlemmar redan 1867 till det normala, och bibehöll sig oafbrutet på denna ståndpunkt intill 1871 och under sistnämnda år.

Förhållande till examensväsendet.

Den nya stadgan åter förlägger fackstudierna till licentiat-examen, på hvilken ytterst få studerande tänkte under de första åren af stadgans tillvaro. De om framtiden mindre bekymrade, för hvilka en knapphändig genomgång i filosofisk kandidat-examen syntes tillräcklig, kunde hjälpa sig genom detta präliminära lärdomsprof medelst lexläsning. De kände föga behof af lärares handledning hvarken på föreläsningssrummen eller i filologiska seminariet: de besökte äfven blott undantagsvis dessa lokaler. Allt tycktes bero på att, med hjälp af austrängd kursläsning i hemmet,

skynda igenom den filosofiska kandidatexamen, vare sig att studiet gälde "den nya", som bär detta namn, eller man, genom äldre förberedelser var i tillfälle att välja "den gamla", hvars prolongation ständigt förnyades. Verkningarna af detta förhållande på filologiska seminariet uttrycker ofvanstående tabell (sid. 4) i ganska tydligt sifferspråk. Från början af 1872 till slutet af 1873 sjönk talet af deltagare i seminariets öfningar från 6 till 2 *): höstterminen 1873 hade blott att uppvisa *en enda ordinarie* medlem. Under samma tid visade dock den nordiska seminariifdelningen ingen minskning i deltagarnes antal: öfningarna i denna afdelning måste otvifvelaktigt visat sig medföra mera omedelbar examensnytta.

Sedan åter man så småningom hunnit vänja sig vid tanken att det i regeln blott finnes en enda filosofisk kandidat-examen, den genom kongl. brefvet af den 46 April 1870 införda, och sedan man kommit under fund med att till laudatur i Grekiska och Latin i denna examen seminariet ger den bästa handledning, liksom det måste vara en direkt förskola för afläggande af licentiat-examen i klassiska språk, ha aktierne i denna inrättning oafbrutet stigit. Vårt. 1874, Höst. 1874 och Vårt. 1875 visa 5, 6 och 7 deltagare. Krisen är öfverstånden, och alla tecken synas, hvad lärjunge-antalet vidkommer, tyda på en betryggad framtid.

*Frukterna
af seminariets
verksamhet.*

Seminariets uppgift är, enligt §. 1 af dess stadgar, att "genom praktiska öfningar, inom området för de klassiska språkens studium, vägleda och befordra de studerandes sjelfverksamhet och dymedelst hos dem grundlägga såväl lärareduglighet som vetenskaplig sjelfständighet". Ändamålet i allmänhet med den akademiska undervisningen måste vara att föra den i skolan bibringade dogmatiska kunskapen till en kritisk ståndpunkt derigenom, att grunderna för det traditionela vetandet pröfvas, i det att sjelfva sätten uppvisas, på hvilka detta vetande blifvit vunnet. Men för det kritiska tillegnandet af vetenskapen torde icke göra tillfyllest att man, i böcker eller under bevistande af föreläsningar, ser huru andre förfara, när de, efter lagarne för sin tids kritik, behandla vetenskapliga ämnen; ej heller att man till det förut inhemtade förrådet, utan annan egen åtgärd än mottagandets, lägger de nya resultat, som framgå ur denna behandling. För att kunskapen må blifva rätt lefvande och sjelfständig, fordras eget framskaffande af materialet, dettas prövande och siktning i egen tanke, egen handläggning af metoden, stundom ock eget förfullkommande af det från lärarne ärfda förfaringssättet, med ett ord just den sjelfverksamhet, hvilken endast sådana skolor, som det filologiska seminariet, äro egnade att framkalla — en skola, som rätt begagnad, torde gifva den unge veten-

*) Med två medlemmar började seminariet sina öfningar år 1866.

skapsidkaren en liten försmak af den verkliga vetenskapsmannens uppgift, personligt bidragande till vetenskapens förkofran, och derigenom bibringa honom ett outplånligt intryck för lifvet. Detta är seminariets högsta mål, liksom föreståndarnes högsta önskan är, att det hos sina medlemmar måtte i framtiden visa sig motsvara sitt namn och blifva en "plantskola" för vetenskapen. I denne ande hafva öfningar och skriftliga arbeten blifvit anlagda. Af förteckningen öfver de senare visar sig att dissertationerna beröra filologiens alla vigtigare delar: grammatik, språkhistoria, exegese, textkritik, arkeologi, historia, litteraturhistoria, mytologi, metrik o. s. v. Den omedelbara nyttan af inrättningen har dock snart nog trädtt i öppen dag. Innan verkningarna af det filologiska seminariet låtit sig förnimma, var latintalandet nästan utdödt bland studenterna, och man såg ingen afhandling af någon yngre disputant utgifvas på latin. I båda dessa afseenden ha förhållandena ändrat sig, tvifvelsutan genom seminariets inflytande. Våra auditorier hafva under de senare åren kunnat bevittna lifliga latinska disputationsakter, vid hvilka de yngre officianterna nästan utan undantag utgjorts af seminariets forne eller närvarande alumner; och den latinska disputationslitteratur i olika riktningar, hvilken under samma tid utgifvits af universitetets yngre vetenskapsidkare, har för sin uppkomst att tacka den ande, som från filologiska seminariet utbreddt sig och som äfven öfvat ett helsofsamt inflytande på examensstudierna. Nästan hela denna litteratur har ock seminariets forne lärjungar till författare. Nyttan af de praktiska öfningarna i seminariet har jemväl visat sig i de undervisningsprof, som af dess lärjungar blifvit aflagda vid elementarläroverken, der flere bland dem vunnit skyndsam anställning såsom lektorer eller adjunkter. Alla dessa frukter af seminariets verksamhet togos helt visst i betraktande, då Consistorium, i sitt ofvan anförda yttrande, erkände inrättningens af "erfarenheten" bestyrkta "fördelaktiga inflytande på språkstudierna".

Vi ha uti det föregående sökt att motivera några reformer, som befunnits nödvändiga. Att samtliga lärare i klassiska språk solidariskt ansvara för inrättningens upprätthållande *), och att seminariet må förblifva i oqvald besittning af en så liten lokal, som det för närvarande disponerar, tillhöra hufvudvilkoren för dess bestånd. Att forne medlemmar, när de dertill ha tillfälle, deltaga i öfningarna, och att seminariet stundom utvidgar sig till fackförening, äro äfvenledes i det föregående omnämnda önskningsmål.

För höjningen af de mindre premierna och af anslaget till bokinköp äro de stegrade priserna på allt, och icke minst på böcker, tillräckligt skäl.

*) Att förbinda sig dertill äro ock alle nuvarande lärare villige.

*Ändringar
i stadgarne.*

Den utsträckning af tiden för inlemnandet af de skriftliga uppsatserne, som föreslås i ändringen af §. 9, är af behovet påkallad och medgafs redan 1874 af dåvarande föreståndare.

Efter denna motivering kunna nedanstående ändringar af eller tillägg till sex paragrafer i stadgarne föreslås.

§. 2.

Samtliga vid universitetet anstälde lärare i klassiska språk förbindas att upprätthålla seminariet och äro dess föreståndare. Årligen utse de inom sig tvenne afdelningsföreståndare. Utan tillåtelse af samtliga föreståndare får seminariets lokal icke upplåtas till andra sammanträden och öfningar än dem, seminariets ändamål afse; och i samma lokal må icke, utan enahanda tillåtelse, inhysas samlingar eller undervisningsmateriel, som tillhöra andra akademiska inrättningar.

§. 3.

Tolfhundra kronor ställas — — Deraf användas Ett Tusen kronor till premier samt Två Hundra till inköp af böcker, som o. s. v.

Tillägg till §. 5.

Så ofta hos afdelningsföreståndarne anmälda blifvit ett tillräckligt antal föredrag och diskussionsämnen, som väl falla utom den för terminen utstakade planen till seminariets öfningar, men dock beröra de klassiska språkstudierna och kunna lända dessa till gagn, tillkännagifve föreståndarne tid och rum för ett extra sammanträde, hvarvid latinska och svenska språken äro som meddelelsesmedel lika berättigade. Till detta sammanträde inbjudes hvar och en, som idkar studium af de klassiska språken.

Tillägg till §. 6.

Efter anmälan hos afdelningsföreståndare kan ock tillträde till seminariets öfningar lemnas f. d. medlemmar af inrättningen; och anser sig seminariet kunna draga väsendtlig fördel af forne medlemmars ständiga eller tillfälliga besök samt af deras deltagande i diskussionen.

§. 9 (andra stycket).

— — och inlemne honom (höstterminen före den 15 Oktober, vårterminen före den 15 Mars) till den föreståndare — —

§. 10.

Premierna äro fem, tvåhundra kronor hvartdera, och tilldelas de medlemmar, som — —

Då omkostnaderne för filologiska seminariet under så lång tid utgjorts af tillfälliga, för ett eller två år i sänder beviljade, anslag, synes en dess fortsättning "såsom inrättning tills vidare" *) icke längre böra i fråga sättas, och något förnyadt understöd från reservfonden torde icke böra begäras.

Det är följaktligen en "institution" *), hvars tillvara, i ekonomiskt hänseende, står på vacklande grund; och utsigterna för dess framtid inskränka sig till ett enda antingen-eller. Seminariet måste inställa sin verksamhet eller upptagas på ordinarie utgiftsstat.

Kanslersembetet, som, från stiftelseperioden intill nu, låtit seminariet röna fortfarande prof af upplyst bevågenhet, har sjelft öppnat den ljusare framtidsutsigten, då det låtit förstå att, "så vida tillräckliga anledningar dertill förekomma", bäst vore att göra *"en underdånig framställning till Kongl. Maj:t om nådig tillåtelse att öka den nu gällande utgiftsstatens belopp med ett årligt understöd för någon längre tid"* *).

Det föregående vittnar måhända om att "tillräckliga anledningar" till en sådan framställning verkligen förefinnas.

En ny anledning synes oss gifven af det i Jönköping, sistlidne Juni, församlade allmänna svenska läraremötet. Detta beslöt nemligen att *hos Kongl. Maj:t göra hemställan om att vid universiteten måtte inrättas seminarier för främmande lefvande språk i likhet med de seminari-inrättningar, som vid Lunds universitet finnas för klassiska och nordiska språk.*

Skulle åter det andra alternativet inträffa — att seminariet, i saknad af betryggad yttre ställning, skulle nödgas upphöra — uppstode derigenom en betydlig lucka i den rätta planen för akademisk språkundervisning — en plan, som vårt universitet under tio år varit nog lyckligt att kunna fullfölja. Den öfvertygelse, framlidne professor VALBERG och författaren till denna uppsats, i skrifvelse till kanslersembetet, uttalade mot slutet af 1873, är hos den efterlevande oförändrad. Dess lydelse torde innehålla lämpliga slutord för denna korta redogörelse.

Med afseende på det verkliga gagn, seminariet uträttat, torde det vara mindre välbetänkt att, om ock blott för någon tid, afbryta en verksamhet, som redan har en vacker historia, och hvars välgörande inflytelse på det akademiska studielifvet vi ännu röna.

*) Kanslersbref, den 31 Januari 1873.

Uppgifter om afdelningen för nordiska språk.

Filologiska seminariets afdelning för nordiska språk erhöll sina af kanslersemetet fastställda stadgar*) i December 1868 samt har oafbrutet fortgått i sex år, nemligen åren 1869—1874.

1) Antal deltagare i seminariets öfningar:

	Ordinarie medlemmar.	Exspek- tanter.	Åhörare.	Summa.
V. T. 1869	3	3	3	9
H. T. 1869	3	3	2	8
V. T. 1870	3		6	9
H. T. 1870	3		6	9
V. T. 1871	3	1	4	5
H. T. 1871	3	1	3	7
V. T. 1872	3	2		5
H. T. 1872	3	2		5
V. T. 1873	4	2		3
H. T. 1873	3	1	4	5
V. T. 1874	3		4	4
H. T. 1874	2	1	3	6
Summa	33	16	26	75

2) *Premier* hafva hvarje termin utdelats till alla ordinarie medlemmar.

3) De *kritiskt-exegetiska* öfningarna hafva haft till föremål:

Sturlusons Ynglinga Saga; Norna Gests Saga; Halfs Saga; Hervarar Saga; Snorra Edda; Sæmundar Edda; Uplands-Lagen; Vulfilas gotiska bibelöfversättning, samt anglosaxiska forndikten Beowulf.

4) De ord. medlemmarnes inom afdelningen granskade *afhandlingar* äro följ.:
Anmärkningar till Völuspå.

Om de sammansatta verben i "Speculum Regale".

Konung Hedreks och Gäst Blindes gåtstrid. Öfversättning med anmärkningar.

Om de sammansatta præpositionerna i Fornnordiskan.

Om verbet i Vestgötamålet.

Om substantivet i den äldsta Svenskan.

Några anmärkningar om strofordningen i Völuspå.

*) Se bilagan C.

Om folkspråket i Frosta härad. I, II.

Om Egil Skallagrimsson samt tolkning af hans 'Sonartorrek'.

Anmärkningar till den äldre Eddans metrik.

Tolkning af 'Thrymlur'.

Om verbet i äldre Vestgöotalagen.

Haustlång; öfversättning med anmärkningar.

Hákonarmål; öfversättning och förklaring.

Om *v*-ljudets beteckning i Nysvenskan.

Kasusläran enligt äldre Vestgöotalagens språkbruk.

Om nordbons klädedrägt och vapen under hedna tiden.

Sturla Thordssons lefnad och verksamhet, samt öfversättning och anmärkningar till hans Hrafnsmål.

Bandamanna Saga; öfversättning och anmärkningar. I, II.

Sagan om Ketil Häng; öfversättning med anmärkningar. I, II.

Om bisatserna i äldre Vestgöotalagen.

Kort framställning af ljudläran i Gotiska och Fornnordiska språken. I, II.

Sagan om Grim Ludenkind; öfversättning med anmärkningar.

Försök till Fornnordisk Ordbildningslära. — I. Vexelljudsbildningar. — II.

Afledningar.

Om kasusändelserna i Fornnordiskan.

Öfversigt af omskrifningarna i den äldre Eddan.

Om språkstriden mellan Svedberg och Hjärne.

Tolkning af visor i Snorra Edda. I.

Bilagor.

A.

Plan till Fack-Förening för Latinsk Philologi.

§. 1. Föreningen äsyftar att i den latinskt-philologiska undervisningen införa elementet af personligt meddelande och ömsesidig samverkan mellan lärare och studerande; att i föredrag och discussion behandla vetenskapliga frågor och utbyta kännedom om samtidig litteratur; samt att leda de studerande till philologisk sjelfverksamhet.

§. 2. Föreningens medlemmar äro Universitetets lärare i latinsk philologi och de studerande, som sednast före den 15 Februari hvarje vårtermin och före den 1 October hvarje hösttermin anmäla sig till inträde i endera af Föreningens afdelningar eller, om så önskas, i båda.

§. 3. Föreningens, af lärarne tillsatta, styrelse utgöres af en *Föreståndare* och en *Secreterare*.

§. 4. Föreningen utöfvar sin verksamhet på tvenne slag af sammankomster, *repetitorier* och *disputatorier*, hvilka taga sin början och sluta med Universitetets föreläsningstermin. De förra hållas en gång hvarje vecka och ledas under Professors öfverinseende af en Adjunct eller Docens i Latin. — De sednare hållas en eller två gånger i månaden och ledas af Föreståndaren eller den, han för tillfället dertill förordnar.

§. 5. Repetitorierna afse att leda yngre philologers studier. De bestå uti tolkning och förklaring af stycken hos latinska författare, hvilka vid hvarje föregående sammanträde bestämmas för det efterföljande. Tolkningen verkställes af någon eller några bland de studerande; hvarefter det lemnas hvarje medlem fritt att göra anmärkningar och uppkasta frågor rörande det stycke, som behandlas. Ledaren skall till slut ingripa med rättelser och utvecklingar. Sådan sammankomst får vara högst två timmar.

§. 6. Ändamålet med repetitorierna är icke så mycket att införa discussionen i speciella undersökningar eller att omständligt redogöra för philologers olika uppfattningssätt af de ställen, som behandlas, som att befordra en noggrann och vårdad öfversättning, en klar uppfattning af styckets sammanhang och character samt en jemn kännedom om philologiens språkliga och reala discipliner, sådan den bör sökas af dem, hvilka vid Universitetet studera philologi som humanistiskt bildningsmedel, och är en förutsättning för den philologiske vetenskapsidkaren och undervisaren.

§. 7. Vid repetitorier begagnas, efter öfverenskommelse och efter ämnets natur, Svenska eller Latinska språket. Ledaren bör uppmuntra till skriftligt utarbetade öfversättningar på Svenska från Latin och på Latin från Grekiskan; hvilka uppsatser, derest de äro lyckade och kunna föranleda en lärorik discussion, komma att vid repetitorierna föredragas.

§. 8. Vid *disputatorier* förekomma dels *föredrag*, dels *discussion*. Ämnet för båda-dera bör en vecka före sammanträdet tillkännagifvas för föreståndaren, som genom anslag bringar det till medlemmarnes kännedom.

§. 9. Från föredragen uteslutes intet ämne af språklig eller real natur, af dogmatiskt, exegetiskt, kritiskt eller historiskt innehåll, i sjelfständigt behandlande, recenserande eller refererande form, så vida det faller inom eller berör philologiens område. Det åligger medlem att, sednast *andra* terminen, han deltagar i disputatorierna, hålla ett föredrag, helst, derest det för ämnets natur egnar sig, på latinska språket.

§. 10. Discussionén må röra sig antingen kring något hållet föredrag eller kring särskildt uppgifna ämnen. Dessa skola vara af philologisk natur och icke loci communes. Derför skall ock discussionen, åtminstone hvarannan gång, föras på latinska språket, men öfning i latintalande ej göras till discussionens enda syftemål.

B.

Provisoriska Stadgar för det Philologiska Seminariet vid Lunds Universitet.

§. 1.

Det Philologiska Seminariet har till uppgift att genom praktiska öfningar inom området för de klassiska språkens studium vägleda och befordra de studerandes sjelfverksamhet och dymedelt grundlägga såväl lärareduglighet som vetenskaplig sjelfständighet.

§. 2.

Seminariets verksamhet ledes af tvenne Föreståndare, den ene för det Grekiska språket, den andre för det Latinska. Dessa skola vara de ordinarie professorerne i Grekiska och Latinska språken vid universitetet, såvida ej annorlunda af vederbörande särskildt bestämmes.

§. 3.

Ett Tusen Riksdaler Riksmünt ställas årligen till Seminariets förfogande. Deraf användas Nio hundra R:dlr R:mt till præmier samt Ett hundra till inköp af böcker, som föreståndarne finna för Seminariets behof nödiga. Skulle ej hela præmiesumman kunna för något år utdelas, stadnar det sålunda oanvända beloppet qvar i den fond, hvarifrån summan utgår.

§. 4.

De öfningar, som tillhöra Seminariets verksamhet, äro: 1:o) exegetisk kritisk förklaring af Grekiske och Latinske skriftställare; 2:o) författande och försvarande af uppsatser öfver något till den klassiska philologien hörande ämne.

Uppsatserne skola vara på Latinska språket affattade, äfvensom de muntliga öfningarna inom Seminariet skola på Latinska språket hållas.

§. 5.

Två gånger i veckan, helst Onsdagar och Lördagar, under den tid universitetets föreläsningar pågå, hållas kritiskt exegetiska öfningar, den ena gången öfver en Grekisk den andra öfver en Latinsk författare, begge gångerna två timmar å rad. Förklaring

öfver samme författare eller åtminstone öfver samma arbete af en och samme författare bör ej upptaga större tidrymd än en termin. På sista öfningstimmen hvarje termin tillkännagifve föreståndaren, hvilket arbete skall under nästföljande termin inom Seminariet förklaras.

En gång i hvarje eller hvarannan vecka hållas disputationsofningar, vid hvilka de i §. 4 omförmälde uppsatserne ventileras. Disputationen må hvarje gång ej räcka öfver två timmar men kan öfver samma ämne fortsättas på den nästföljande disputationsofningen.

§. 6.

Deltagare i Seminariets öfningar kunna vara: Medlemmar, Exspektanter och Åhörare.

§. 7.

Seminariimedlemmarnes antal är högst fem. Plats såsom medlem af Seminariet kan erhållas af studerande, som visat, att han minst ett år begagnat akademisk undervisning i klassisk philologi samt nöjaktigt genomgått en kurs i Latinsk och Grekisk stilskrifning.

§. 8.

Anmälan om erhållande af plats såsom seminariimedlem göres hos Seminariets föreståndare vid termins utgång, hvarvid aflemnas intyg om fullgjorda i §. 7 omförmälda fordringar för behörighet att ledamotskap i Seminariet söka. Nöjaktigheten af genomgången kurs i Latinsk och Grekisk stilskrifning pröfvas genom en för hvardera föreståndaren särskildt aflagd godkänd tentamen.

Från sådan tentamen i Latinsk skrifning må sökande blifva befriad, som aflagt specimen stili Latini pro Gradu philosophico och därför blifvit vitsordad minst med betyget; non sine laude approbatur.

§. 9.

Medlem är skyldig att under fyra terminer i Seminariets öfningar deltaga.

Dertill hör, utom kritik och exeges af klassiske skriftställare, att för hvarje termin författa och genom disputation försvara en uppsats, hvarannan termin öfver något ämne ur Grekisk och hvarannan öfver något ur Latinsk philologi. Medlem välje antingen sjelf eller i samråd med Seminariets föreståndare ämne för uppsatsen och inlemne honom inom loppet af de förste fjorton dagarne af hvarje termin till den föreståndare, hvars läroområde han tillhör. Af de sålunda inlemnade uppsatserne ventileras efter föreståndares bestämmande en i sänder på dertill anslagne tider. En afskrift af hvarje uppsats förvaras bland acta Seminarii.

De kritiskt-exegetiska öfningarna ordnas heldst så, att en medlem för hvarje gång efter föreståndares anordning föredrager det till genomgående bestämda stycket, öfver hvilket föredrag diskussion af de andre medlemmarne inledes, i den mån det gifver anledning dertill.

Vidare vare medlem skyldig att på föreståndares tillsägelse åtaga sig ordinarie opposition såväl på uppsats, hvilken af annan medlem författats, som på kritik och exeges, föredragna af annan medlem.

Medlem eger ej att utan anmältdt förfall, hvars giltighet må bero på föreståndarnes pröfning, från någon öfningstimme uteblifva, vid äfventyr att eljest sitt ledamotskap förlora.

§. 10.

Medlem, som med flit och ordentlighet deltagit i Seminariets öfningar, erhålle på föreståndarnes gemensamma utanordning terminligen ett præmium. Præmierna äro fem, tre större på Ett hundra R:dlr och två mindre på Sjutiofem R:dlr R:mt hvarterda. De större præmierna tilldelas de medlemmar, som med jemnförelsevis största framgång arbetat såsom deltagare i öfningarna. Præmierna få ej förr än efter sista öfningstimmen hvarje termin utanordnas. Har medlem under terminen visat försumlighet i fullgörandet af sina åligganden, må föreståndarne ej åt honom något præmium utanordna, och miste han ledamotskapet i Seminariet.

§. 11.

För medlem, som under fyra terminer nöjaktigt deltagit i Seminariets öfningar, utfärdas bevis derom af föreståndarne gemensamt.

§. 12.

Medlem, hvilken fyra terminer nöjaktigt i Seminariets arbeten deltagit, kan med föreståndarnes begifvande, dock utan anspråk på præmium, i öfningarna deltaga, der han så önskar.

§. 13.

Exspektant är den, som sökt ledamotskap i Seminariet och vederbörligen styrkt sin behörighet dertill men, efter det fem medlemmar redan finnas, ej kan såsom medlem i Seminariet upptagas. Exspektant åligge samma skyldighet som medlem, hvaremot han vid inträffande ledighet eger företrädesrätt till plats såsom medlem i Seminariet framför ny sökande, som ej är exspektant.

Söka på en gång mer än fem studerande att till seminariimedlemmar antagas och styrka sin behörighet dertill, må de skickligaste till medlemmar antagas, de öfrige blifva exspektanter.

Ordningen såväl medlemmarne som exspektanterne emellan bestämmes efter graden af den skicklighet, föreståndarne pröfvat dem vid deras antagande i förhållande till hvarandre ega.

§. 14.

Såsom Åhörare, utan ovilkorlig förbindelse men med rättighet att i Seminariets arbete deltaga, kan studerande få seminariiofningarna öfvervara, såvida han derom hos föreståndarne sin önskan anmäler.

Seminariets förste medlem före öfver institutionens förhandlingar ett summariskt protokoll, hvilket förvaras bland acta Seminarii.

§. 15.

Föreståndarne skola inför Philosophiska Fakulteten tillkännagifva, hvilka studerande de till medlemmar och exspektanter i Seminariet antagit, samt hvilken utanordning af præmierna för hvarje termin de pröfvat skälig, hvarjemte de vid hvarje termins slut böra till Universitetets kansler, på sätt i Univers. Statut. §. 126 bestämmes, en kort redogörelse för Seminariets tillstånd och förhandlingar under terminen insända.

C.

**Stadgar för Lunds Universitets Filologiska Seminarii Afdelning för
Nordisk Språkforskning,**

fastställda af Cancellarsembetet den 15 December 1868.

§. 1.

Denna afdelning af seminariet har till uppgift att genom praktiska öfningar inom området för de skandinaviska språkens studium vägleda och befordra de studerandes sjelfverksamhet och dymedelst hos dem grundlägga såväl lärareduglighet som vetenskaplig sjelfständighet.

§. 2.

Afdelningens verksamhet ledes af en föreståndare, som skall vara ordinarie professorn i nordiska språken vid universitetet, såvida ej annorlunda särskildt förordnas.

§. 3.

Trehundrafemtio riksdaler riksmünt ställas årligen till afdelningens förfogande. Deraf användas trehundra rdr rmt till premier samt femtio rdr till inköp af böcker, som föreståndaren finner för afdelningens behof nödiga. Skulle ej hela premiesumman kunna för något år utdelas, stadnar det sålunda oanvända beloppet kvar i den fond, hvarifrån summan utgår.

§. 4.

De öfningar, som tillhöra afdelningens verksamhet äro: 1) exegetiskt kritisk förklaring af skandinaviske skriftställare, 2) författande och försvarande af uppsatser inom nordiska språkforskningens område. Uppsatserne skola vara på svenska affattade och de muntliga öfningarna hållas på modersmålet.

§. 5.

En gång i veckan, under den tid universitetets föreläsningar pågå, hållas kritiskt exegetiska öfningar, hvarje gång två timmar å rad. Vid slutet af hvarje termin tillkännagifver föreståndaren, hvilket arbete skall under nästföljande termin inom afdelningen förklaras. Dessutom hållas erforderliga disputationsofningar, vid hvilka de i §. 4 omförmälde uppsatserne afhandlas.

§. 6.

Deltagare i afdelningens öfningar kunna vara: Medlemmar, Exspectanter och Åhörare.

§. 7.

Afdelningsmedlemmarnes antal är högst tre. För inträde i afdelningen bör studerande styrka sig minst ett år hafva begagnat akademisk undervisning i nordisk språkvetenskap.

§. 8.

Anmälan om erhållande af plats såsom medlem i denna seminariiafdelning göres hos afdelningens föreståndare vid termins utgång, hvarvid sökande bör styrka sig hafva fullgjort den i §. 7 föreskrifna fordran för behörighet att ledamotskap i afdelningen söka, äfvensom inför föreståndaren aflägga godkänd tentamen.

§. 9.

Medlem är skyldig att under två terminer i seminariets öfningar deltaga.

Dertill hörer utom kritik och exeges af nordiska skrifter att för hvarje termin författa och genom disputation försvara en uppsats öfver något ämne ur nordisk phi-

lologi. Dylik uppsats skall till föreståndaren aflemnas inom de förste fjorton dagarne af hvarje termin. Af de sålunda inlemnade uppsatserne ventileras efter föreståndarens bestämmande en i sender på dertill anslagna tider. En afskrift af hvarje uppsats förvaras bland afdelningens handlingar.

De kritiskt efiegetiska öfningarna ordnas så, att en medlem för hvarje gång efter föreståndarens anordning föredrager det till genomgående bestämda stycket, öfver hvilket föredrag discussion af de andre medlemmarne inledes, i den mon det dertill gifver anledning. Medlem vare skyldig att på föreståndarens tillsägelse åtaga sig ordinarie opposition såväl på uppsats, hvilken af annan medlem författats, som på kritik och exeges, föredragna af annan medlem. Medlem eger ej att utan anmältdt förfall, hvars giltighet må bero på föreståndarens pröfning, från någon öfningstimme uteblifva, vid äfventyr att eljest sitt ledamotskap förlora.

§. 10.

Medlem, som med flit och ordentlighet deltagit i seminarriafdelningens öfningar, erhålle på föreståndarens utanordning terminligen ett premium. Premierna äro tre, på femtio rdr hvarterda för termin. De få ej förr än efter sista öfningstimmen hvarje termin utanordnas. Har medlem under terminen visat försumlighet i fullgörandet af sina åligganden, må föreståndaren ej åt honom något premium utanordna och miste han ledamotskapet i afdelningen.

§. 11.

För medlem, som under två terminer nöjaktigt deltagit i afdelningens öfningar, utfärdas bevis derom af föreståndaren.

§. 12.

Medlem som i två terminer nöjaktigt i afdelningens arbeten deltagit, kan med föreståndarens tillstånd, dock utan anspråk på premium, i öfningarna deltaga, der han så önskar.

§. 13.

Expectant är den, som sökt ledamotskap i afdelningen och vederbörligen styrkt sin behörighet dertill, men efter det tre medlemmar redan finnes, ej kan såsom medlem i seminariet upptagas. Expectant åligge samma skyldighet som medlem, hvarimot han vid inträffande ledighet eger företrädesrätt till plats såsom medlem i afdelningen framför ny sökande, som ej är expectant.

Söka på en gång flere än tre studerande att till medlemmar i afdelningen antagas och styrka sin behörighet dertill, må de skickligaste till medlemmar antagas; de öfrige blifva expectanter. Studerande, som under en eller två terminer ordentligen deltagit i den classiska seminarriafdelningens arbeten är företrädesvis berättigad till inträde i afdelningen för nordiska språk, om han för öfrigt aflägger lika godkändt inträdesprof som annan sökande, hvilken icke varit medlem af seminariets classiska afdelning.

Ordningen såväl medlemmarne som expectanterne imellan bestämmes efter graden af den skicklighet, föreståndaren pröfvat dem vid deras antagande i förhållande till hvarandra ega.

§. 14.

Såsom åhörare, utan ovilkorlig förbindelse men med rättighet att i afdelningens arbete deltaga, kan studerande få afdelningens öfningar öfvervara, såvida han dertill erhållit föreståndarens tillåtelse.

Afdelningens förste medlem före öfver hennes förhandlingar ett summariskt protokoll, hvilket förvaras bland seminariets handlingar.

§. 15.

Afdelningens föreståndare skall inför filosofiska fakulteten tillkännagifva, hvilka studerande han till medlemmar och expectanter i afdelningen antagit, samt hvilken utanordning af premierna för hvarje termin han pröfvat skälig, hvarjemte han bör gemensamt med föreståndarne för den klassiska afdelningen vid hvarje termins slut till universitetets canceller, på sätt i universitetets statuter §. 126 bestämmes, en kort redogörelse för seminariets tillstånd och förhandlingar under terminen insända.

